

DOI <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2025.60.348092>

УДК 347.78

Н. М. Булат, доктор філософії з галузі знань 08 Право
за спеціальністю 081 Право, доцент
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Кафедра цивільно-правових дисциплін
економіко-правового факультету
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна
e-mail: natalia_bulat@ukr.net
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-7162-883X>

ПОНЯТТЯ ОРИГІНАЛЬНОСТІ ТВОРУ В УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ В КОНТЕКСТІ СУБ'ЄКТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ОРИГІНАЛЬНОСТІ В КРАЇНАХ СИСТЕМИ DROIT D'AUTEUR

Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 вперше надає легальне визначення оригінальності твору, згідно з яким оригінальність твору має відображати творчі рішення, прийняті автором під час створення твору. Варто зауважити, що вимога творчої діяльності та творчих рішень є відображенням суб'єктивного підходу до оригінальності, який традиційно притаманний країнам системи *droit d'auteur*, що зазвичай реалізовано в країнах цивільного права, зокрема в Україні. Саме цей підхід свого часу став домінуючим у практиці ЄС. Поява легального визначення оригінальності в українському законодавстві зумовлює потребу в дослідженні цього поняття. Зокрема, варто звернути увагу на кожну з ознак, що впливає з легального визначення, розглянувши їх у контексті суб'єктивного підходу до оригінальності, що традиційно застосовується в країнах системи *droit d'auteur*. Метою статті є аналіз поняття оригінальності твору в українському законодавстві як відображення суб'єктивного підходу до оригінальності твору, що зазвичай застосовується в країнах системи *droit d'auteur*. Для досягнення цієї мети в роботі виявлено та розглянуто ознаки оригінальності твору, що впливають із легального визначення, а також проаналізовано виявлені ознаки в контексті суб'єктивного підходу до оригінальності твору, що притаманний країнам системи *droit d'auteur*, з урахуванням практики ЄС. За результатами аналізу легального визначення оригінальності твору в контексті суб'єктивного підходу до оригінальності в статті обґрунтовано висновок, що оригінальність характеризує твір як результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора, тобто такої діяльності, що вимагає прийняття автором у процесі створення твору вільних і творчих рішень, що не продиктовані жодними чинниками, які не залишають місця для творчої свободи, враховуючи, що такі творчі рішення мають бути відображені у творі.

Ключові слова: оригінальність, творчі рішення, *droit d'auteur*, твір, автор.

Постановка проблеми. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 вперше надає легальне визначення оригінальності твору, згідно з яким «оригінальність твору – ознака (критерій), що характеризує твір як результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображає творчі рішення, прийняті автором під час створення твору» [1, ст. 1]. Варто зауважити,

що вимога творчої діяльності та творчих рішень є відображенням суб'єктивного підходу до оригінальності, який традиційно притаманний країнам системи *droit d'auteur*, що зазвичай реалізовано в країнах цивільного права, зокрема в Україні. Саме цей підхід свого часу став домінуючим у практиці ЄС. Так, звертає на себе увагу той факт, що термінологія, яка використовується в легальному визначенні оригінальності, що міститься в Законі України «Про авторське право і суміжні права», зокрема словосполучення «власна інтелектуальна творча діяльність», «творчі рішення», свідчить про наближеність українського легального визначення оригінальності до розуміння оригінальності в практиці ЄС [2, с. 58; 3; 4; 5].

Поява легального визначення оригінальності в українському законодавстві зумовлює потребу в дослідженні цього поняття. Зокрема, варто звернути увагу на кожну з ознак, що впливає з легального визначення, розглянувши їх у контексті суб'єктивного підходу до оригінальності, що традиційно застосовується в країнах системи *droit d'auteur*.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед досліджень, що стосуються поняття оригінальності твору в контексті Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022, можна назвати, зокрема, роботи К. М. Міліциної [2], С. М. Клейменової [6], Т. О. Музики [7]. Так, К. М. Міліцина розглядає еволюцію критерію оригінальності в авторському праві України через висвітлення історичного контексту й дослідження умови оригінальності в сучасному авторському праві України [2]. С. М. Клейменова аналізує співвідношення понять «оригінальність» та «творчість» як ознак об'єктів авторського права [6]. Т. О. Музика розглядає оригінальність твору як оціночне поняття з урахуванням сучасної інформаційної етики [7]. Представлене дослідження зосереджено на подальшому вивченні поняття оригінальності твору. Зокрема, воно аналізує поняття оригінальності твору в українському законодавстві як відображення суб'єктивного підходу до оригінальності твору, що зазвичай застосовується в країнах системи *droit d'auteur*, звертаючи особливу увагу на виявлення та вивчення ознак оригінальності твору, що впливають із легального визначення, та тлумачення таких ознак у контексті суб'єктивного підходу до оригінальності, притаманного країнам системи *droit d'auteur*, з урахуванням практики ЄС.

Метою статті є аналіз поняття оригінальності твору в українському законодавстві як відображення суб'єктивного підходу до оригінальності твору, що зазвичай застосовується в країнах системи *droit d'auteur*. Для досягнення цієї мети в роботі виявлено та розглянуто ознаки оригінальності твору, що впливають із легального визначення, а також проаналізовано виявлені ознаки в контексті суб'єктивного підходу до оригінальності твору, що притаманний країнам системи *droit d'auteur*, з урахуванням практики ЄС.

Виклад основного матеріалу. Оригінальність та об'єктивна форма є умовами охороноздатності твору за нормами авторського права. Варто зауважити, що, хоча на рівні міжнародних угод критерій оригінальності не визначено, він все ж є загальноприйнятим у світі [2, с. 56]. Водночас тлумачення цього критерію належить до компетенції кожної держави [8, с. 6; 9, с. 58].

Традиційно можна виділити два підходи до оригінальності твору. Перший приманний країнам системи *copyright*, до якої з певними винятками належать країни загального права. У найзагальніших рисах можна зазначити, що за цим

підходом передусім вимагається, щоб твір не був копією іншого твору, а автор продемонстрував мінімальну майстерність, працю та судження (skill, labour and judgement) у його створенні [10, с. 6]. Другий підхід застосовується в країнах системи *droit d'auteur* та зазвичай охоплює країни цивільного права. Цей підхід зосереджується на відносинах між автором і його твором, через що розглядається як суб'єктивний [11]. Як зазначалося раніше, саме другий підхід став домінуючим у практиці ЄС.

У контексті цього варто зауважити, що Суд Справедливості ЄС постав перед необхідністю тлумачення критерію оригінальності, враховуючи різні підходи країн-членів [12, с. 797]. Так, у рішенні у справі *Infopaq International A/S v Danske Dagblades Forening* Суд Справедливості ЄС зауважив, що «авторське право в розумінні статті 2(a) Директиви 2001/29 може застосовуватися лише щодо об'єкта, який є оригінальним у тому сенсі, що він є власним інтелектуальним творінням його автора» [3]. Термін «власне інтелектуальне творіння автора» тут часто розглядається як компроміс між підходами обох систем [13, с. 22; 14, с. 16–17].

Водночас подальша практика ЄС свідчить про зсув акценту в бік суб'єктивного підходу країн системи *droit d'auteur*. Так, у рішенні у справі *Eva-Maria Painer v Standard VerlagsGmbH and Others* Суд Справедливості ЄС зазначив, що «інтелектуальне творіння є авторським, якщо воно відображає особистість автора. Це має місце, якщо автор зміг виразити свої творчі здібності під час створення твору, зробивши вільний і творчий вибір» [4]. Необхідність відображення особистості автора яскраво свідчить про сприйняття суб'єктивного підходу до оригінальності, який традиційно робить акцент на відносинах між автором і його твором.

Цікаво, що прецедентне право ЄС загалом лишилося чинним для Сполученого Королівства після його виходу з ЄС. Тож наразі Сполучене Королівство продовжує застосовувати більш суб'єктивний підхід до тлумачення оригінальності твору [15; 16].

Повертаючись до легального визначення оригінальності в українському законодавстві, варто зауважити, що необхідність творчих рішень, що впливає із цього визначення, свідчить про сприйняття суб'єктивного підходу системи *droit d'auteur* – того самого, що застосовується в практиці ЄС, що є логічним з огляду на те, що Україна традиційно належить до країн системи цивільного права.

Щодо ознак оригінальності твору, які впливають із легального визначення, закріпленого в Законі України «Про авторське право і суміжні права», варто зауважити таке. Як зазначалося вище, відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», «оригінальність твору – ознака (критерій), що характеризує твір як результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображає творчі рішення, прийняті автором під час створення твору» [1, ст. 1].

З наведеного визначення впливають такі ознаки оригінальності твору.

По-перше, оригінальність твору – це його ознака, критерій. Інакше кажучи, оригінальність є обов'язковою ознакою кожного твору, тобто слугує критерієм, що висувається до твору [17, с. 11]. Так, відповідно до ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права», «твір – оригінальне інтелектуальне творіння

автора (співавторів) у сфері науки, літератури, мистецтва тощо, виражене в об'єктивній формі» [1, ст. 1]. Із цього визначення випливає, що до твору висуваються дві вимоги – бути вираженим в об'єктивній формі (письмовій, речовій, електронній (цифровій) тощо) [1, ч. 1 ст. 9] та бути оригінальним. Тобто оригінальність та об'єктивна форма є тими вимогами, яким має задовольняти об'єкт, щоб називатися твором і охоронятися як такий. Отже, тільки у випадку, якщо об'єкт відповідає цим вимогам, зокрема є оригінальним, він може розглядатися як твір з погляду авторського права та користуватися відповідною охороною [17, с. 11].

Другою ознакою оригінальності твору є те, що цей критерій «характеризує твір як результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора» [1, ст. 1]. Словосполучення «результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора», що використовується у визначенні Закону України «Про авторське право і суміжні права», є синонімічним зі словосполученням «власне інтелектуальне творіння автора», яке можна знайти в практиці ЄС, зокрема в рішенні у справі *Infopaq International A/S v Danske Dagblades Forening*, де Суд Справедливості ЄС зауважив, що «авторське право в розумінні статті 2(а) Директиви 2001/29 може застосовуватися лише щодо об'єкта, який є оригінальним у тому сенсі, що він є власним інтелектуальним творінням його автора» [3].

Як зазначалося вище, подальша практика ЄС свідчить про сприйняття суб'єктивного стандарту оригінальності системи *droit d'auteur*. Так, згодом «власне інтелектуальне творіння» наповнюється змістом як таке, що відображає вільні та творчі рішення автора [4]. Зокрема, у рішенні у справі *Eva-Maria Painer v Standard VerlagsGmbH and Others* Суд Справедливості ЄС зазначив, що «авторське право може застосовуватися лише до об'єкта, такого як фотографія, який є оригінальним у тому сенсі, що він є власним інтелектуальним творінням його автора. Як зазначено в пункті 17 преамбули Директиви 93/98, інтелектуальне творіння є авторським, якщо воно відображає особистість автора. Це має місце, якщо автор зміг виразити свої творчі здібності під час створення твору, зробивши вільний і творчий вибір» [4].

Аналогічне змістовне наповнення словосполучення «результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора» відображає ще одна ознака оригінальності, що випливає з легального визначення цього поняття, закріпленого в Законі України «Про авторське право і суміжні права». Так, третьою ознакою оригінальності можна вважати те, що твір має відображати творчі рішення автора [17, с. 12].

Інакше кажучи, друга та третя ознаки оригінальності, що впливають із легального визначення цього поняття, закріпленого в Законі України «Про авторське право і суміжні права», підкреслюють сприйняття в українському законодавстві підходу до розуміння оригінальності, виробленого судовою практикою ЄС [2, с. 58–59].

Так, апелювання до творчих рішень (вільних і творчих, якщо більш точно) знаходимо в практиці Суду Справедливості ЄС, де вільні та творчі рішення (free and creative choices) визначаються як такі, що не продиктовані «технічними міркуваннями, правилами або обмеженнями, які не залишають місця для творчої свободи» [5]. З огляду на схожість легального визначення оригінальності

в українському законодавстві з розумінням оригінальності у практиці ЄС вважаємо можливим тлумачити словосполучення «творчі рішення», що використовується в легальному визначенні, як синонімічне «вільним і творчим рішенням» з відповідною інтерпретацією у практиці ЄС. Інакше кажучи, творчі рішення варто розуміти як вільні та творчі рішення автора, такі, що не продиктовані «технічними міркуваннями, правилами або обмеженнями, які не залишають місця для творчої свободи» [5].

Четвертою ознакою оригінальності можна вважати необхідність відображення творчих рішень в об'єкті [17, с. 12]. Так, згідно з легальним визначенням, оригінальність «відображає творчі рішення, прийняті автором під час створення твору» [1, ст. 1]. Водночас, відповідно до ст. 7 Закону України «Про авторське право і суміжні права», «охорона поширюється лише на форму вираження об'єктів авторського права... Охорона не поширюється на технології створення та вираження твору, на ідеї, теорії, принципи, методи, процедури, процеси, системи, способи, концепції, відкриття, навіть якщо вони у творі виражені, описані, пояснені, проілюстровані» [1, ст. 7]. Отже, важливо, щоб творчі рішення знайшли відображення в кінцевому підсумку – у формі вираження об'єкта, на яку поширюється охорона [17, с. 13]. Це означає, що, якщо автор робив творчий вибір протягом роботи над твором, але зрештою відмовився від зробленого рішення, таке творче рішення не може братися до уваги для оцінки оригінальності твору. Інакше кажучи, для оцінки оригінальності потрібно з'ясувати, які рішення автора відображені в об'єкті та чи мають ці рішення творчий характер.

Висновки. Оригінальність та об'єктивна форма є обов'язковими вимогами до твору. Легальне визначення оригінальності в українському законодавстві свідчить про сприйняття суб'єктивного підходу, що зазвичай притаманний країнам системи *droit d'auteur*, того самого підходу, що застосовується в практиці ЄС, що є логічним з огляду на те, що Україна традиційно належить до країн системи цивільного права. З аналізу легального визначення в контексті суб'єктивного підходу до оригінальності випливає, що оригінальність характеризує твір як результат власної інтелектуальної творчої діяльності автора, тобто такої діяльності, що вимагає прийняття автором у процесі створення твору вільних і творчих рішень, що не продиктовані жодними чинниками, які не залишають місця для творчої свободи, враховуючи, що такі творчі рішення мають бути відображені у творі [17, с. 13].

Фінансування та подяки. Це дослідження було профінансовано Фондом досліджень Фландрії (FWO) (номер заявки FWO – V504825N). Дослідження виконано протягом дослідницького перебування в Університеті Антверпена. Автор щиро вдячна Фонду досліджень Фландрії (FWO), а також професору Естер ван Зіммерен за можливість дослідницького візиту та роботи над проєктом.

Funding and Acknowledgments. This research was funded by the Research Foundation – Flanders (FWO) (FWO file number – V504825N). The research was conducted during a research stay at the University of Antwerp. The author sincerely thanks the Research Foundation – Flanders (FWO) and Prof. Esther van Zimmeren for the opportunity to undertake the research visit and work on the project.

Список використаної літератури

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX зі зм. та доп., внес. зг. із законами України; станом на 18.11.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20> (дата звернення: 28.11.2025).
2. Міліцина К. М. Еволюція критерію оригінальності в авторському праві України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2022. № 96. С. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/apdp.v96.2022.6>.
3. Judgment of the Court (Fourth Chamber) of 16 July 2009. Infopaq International A/S v Danske Dagblades Forening. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0005> (last accessed: 28.11.2025).
4. Judgment of the Court (Third Chamber) of 1 December 2011. Eva-Maria Painer v Standard VerlagsGmbH and Others. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0145> (last accessed: 28.11.2025).
5. Judgment of the Court (Third Chamber), 1 March 2012. Football Dataco Ltd and Others v Yahoo! UK Ltd and Others. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A62010CJ0604> (last accessed: 28.11.2025).
6. Клейменова С. М. Співвідношення понять «оригінальність» та «творчість» як ознаки об'єктів авторського права. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Правознавство*. 2023. Том 25. Випуск 2 (37). С. 7–9. DOI: [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-2\(37\)-1](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-2(37)-1).
7. Музика Т. О. Оригінальність твору як оціночне поняття за чинним законодавством України про авторське право та з урахуванням сучасної інформаційної етики. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 5. С. 22–27. DOI: <https://doi.org/10.32782/39221546>.
8. Margoni T. Artificial Intelligence, Machine Learning and EU Copyright Law: Who Owns AI? *CREATe Working Paper series*. 2018. Issue 18/12. P. 1–21.
9. Ricketson S. Threshold Requirements for Copyright Protection under the International Conventions. *The WIPO Journal: Analysis and Debate of Intellectual Property Issues*. 2009. No. 1. P. 51–62.
10. General Course on Intellectual Property (DL-101). Module 2: Copyright / World Intellectual Property Organization. 2019. 48 p.
11. Ferreira M. Droit d'Auteur vs. Copyright – Learn the differences between Brazil and U.S. main regulations. URL: <https://drummondadvisors.com/en/2022/08/26/copyright-the-main-features> (last accessed: 28.11.2025).
12. Iaia V. To Be, Or Not To Be... Original Under Copyright Law, That Is (One Of) The Main Questions Concerning AI-Produced Works. *GRUR International*. 2022. Volume 71, Issue 9. P. 793–812. DOI <https://doi.org/10.1093/grurint/ikac087>.
13. Rahmatian A. Originality in UK Copyright Law: The Old “Skill and Labour” Doctrine Under Pressure. *IIC*. 2013. Volume 44. P. 4–34. DOI <https://doi.org/10.1007/s40319-012-0003-4>.
14. Lu B. A Theory of ‘Authorship Transfer’ and Its Application to the Context of Artificial Intelligence Creations. *Queen Mary Journal of Intellectual Property*. 2021. Volume 11, Issue 1. P. 2–24. DOI <https://doi.org/10.4337/qmjip.2021.01.01>.
15. HRH The Duchess of Sussex Claimant v Associated Newspapers Limited [2021] EWHC 273 (Ch), [2021] 4 WLR 35.
16. THJ Systems Ltd v Sheridan [2023] EWCA Civ 1354, CA (Moylan, Asplin, Arnold LJ).
17. Булат Н. М. Поняття та ознаки оригінальності твору. *Дванадцяті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права: до 25-річчя заснування кафедри цивільно-правових дисциплін : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті Є. В. Васьковського (м. Одеса, 31 трав. 2024 р.)* [Електронне видання] / відповід. ред. В. І. Труба ; упоряд. А. Л. Святошнюк ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, економ.-прав. ф-т. – Одеса : Фенікс, 2024. 139 с. Режим доступу: http://liber.onu.edu.ua/pdf/12jurid_disp.pdf. С. 11–13.

References

1. *Pro avtorske pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy vid 01.12.2022 No. 2811-IX* [On copyright and related rights: Law of Ukraine of 01.12.2022 No. 2811-IX] (2025, November 18). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20> [in Ukrainian].
2. Militsyna, K. M. (2022). Evoliutsiia kryteriiu oryhinalnosti v avtorskomu pravi Ukrainy [Evolution of the originality criterion in the copyright law of Ukraine]. *Aktualni problemy derzhavy i prava* [Actual Problems of State and Law], (96), 56–62. <https://doi.org/10.32782/apdp.v96.2022.6> [in Ukrainian].
3. Court of Justice of the European Union (2009, July 16). *Judgment of the Court (Fourth Chamber). Infopaq International A/S v Danske Dagblades Forening (Case C-5/08)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0005>.
4. Court of Justice of the European Union (2011, December 1). *Judgment of the Court (Third Chamber). Eva-Maria Painer v Standard VerlagsGmbH and Others (Case C-145/10)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0145>.
5. Court of Justice of the European Union (2012, March 1). *Judgment of the Court (Third Chamber). Football Dataco Ltd and Others v Yahoo! UK Ltd and Others (Case C-604/10)*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A62010CJ0604>.
6. Kleimenova, S. M. (2023). Spivvidnoshennia poniat “oryhinalnist” ta “tvorchist” yak oznaky obektiv avtorskoho prava [Correlation between the concepts of “originality” and “creativity” as features of copyright objects]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravoznavstvo* [Herald of Odesa National University. Series: Jurisprudence], 25 (2/37), 7–9. [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-2\(37\)-1](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-2(37)-1) [in Ukrainian].
7. Muzyka, T. O. (2023). Oryhinalnist tvoriv yak otsinochni poniattia za chynnym zakonodavstvom Ukrainy pro avtorske pravo ta z urakhuvanniam suchasnoi informatsiinoi etyky [Originality of the work as an evaluative concept under the current legislation of Ukraine on copyright and taking into account modern information ethics]. *Aktualni problemy vitchyznianoi yurysprudentsii* [Actual Problems of Domestic Jurisprudence], (5), 22–27. <https://doi.org/10.32782/39221546> [in Ukrainian].
8. Margoni, T. (2018). *Artificial intelligence, machine learning and EU copyright law: Who owns AI?* (CREATe Working Paper Series No. 18/12). University of Glasgow.
9. Ricketson, S. (2009). Threshold requirements for copyright protection under the international conventions. *The WIPO Journal*, (1), 51–62.
10. World Intellectual Property Organization (2019). *General course on intellectual property (DL-101). Module 2: Copyright*. WIPO.
11. Ferreira, M. (2022, August 26). *Droit d’Auteur vs. Copyright – Learn the differences between Brazil and U.S. main regulations*. Drummond Advisors. <https://drummondadvisors.com/en/2022/08/26/copyright-the-main-features>.
12. Iaia, V. (2022). To be, or not to be... original under copyright law, that is (one of) the main questions concerning AI-produced works. *GRUR International*, 71 (9), 793–812. <https://doi.org/10.1093/grurint/ikac087>.
13. Rahmatian, A. (2013). Originality in UK copyright law: The old “skill and labour” doctrine under pressure. *IIC – International Review of Intellectual Property and Competition Law*, (44), 4–34. <https://doi.org/10.1007/s40319-012-0003-4>.
14. Lu, B. (2021). A theory of ‘authorship transfer’ and its application to the context of artificial intelligence creations. *Queen Mary Journal of Intellectual Property*, 11(1), 2–24. <https://doi.org/10.4337/qmjip.2021.01.01>.
15. HRH The Duchess of Sussex v Associated Newspapers Limited [2021] EWHC 273 (Ch), [2021] 4 WLR 35.
16. THJ Systems Ltd v Sheridan [2023] EWCA Civ 1354, CA (Moylan, Asplin, Arnold LJ).
17. Bulat, N. M. (2024). Poniattia ta oznaky oryhinalnosti tvoriv [The concept and features of the originality of a work]. In V. I. Truba (Ed.), *Dvanadtsiati yurydychni dysputy z aktualnykh problem pryvatnoho prava: do 25-richchia zasnuvannia kafedry tsyvilno-pravovykh dysyplin* [Twelfth legal disputes on topical problems of private law: to the 25th anniversary of the founding of the Department of Civil Law Disciplines] (pp. 11–13). Fenix. http://liber.onu.edu.ua/pdf/12jurid_disp.pdf [in Ukrainian].

Дата надходження статті: 30.11.2025

Дата прийняття статті: 22.12.2025

Опубліковано: 30.12.2025

N. M. Bulat, PhD in Law, Associate Professor
Department of Civil Law Disciplines
Faculty of Economics and Law
Odesa I. I. Mechnikov National University
24/26 Frantsuzkyi Blvd, Odesa, 65058, Ukraine
e-mail: natalia_bulat@ukr.net
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-7162-883X>

THE CONCEPT OF ORIGINALITY OF A WORK IN UKRAINIAN LEGISLATION IN THE CONTEXT OF THE SUBJECTIVE APPROACH TO ORIGINALITY IN THE 'DROIT D'AUTEUR' JURISDICTIONS

Summary

The Law of Ukraine 'On Copyright and Related Rights' of 1 December 2022 introduces, for the first time, a statutory definition of the originality of a work. According to this definition, originality must reflect the creative decisions made by the author during the creation of the work. Notably, the requirement for creative activity and decisions reflects the subjective approach to originality traditionally inherent in *droit d'auteur* jurisdictions; this is a system generally implemented in civil law countries, including Ukraine. Indeed, it is this approach that has subsequently become dominant in EU jurisprudence. Consequently, the introduction of a statutory definition of originality in Ukrainian legislation warrants a study of this concept. Particular attention must be paid to the features deriving from this definition, examining them within the context of the subjective approach traditionally applied in *droit d'auteur* jurisdictions. The purpose of this article is to analyse the concept of originality in Ukrainian legislation as a reflection of this subjective approach. To this end, the study identifies and examines the features of originality stemming from the statutory definition and analyses them in the context of the *droit d'auteur* system, whilst taking EU jurisprudence into account. Based on this analysis, the article substantiates the conclusion that originality characterises a work as the result of the author's own intellectual creative activity; that is, activity requiring the author to make free and creative decisions during the creation of the work which are not dictated by any factors leaving no room for creative freedom, provided that such creative decisions are reflected in the work.

Keywords: originality, creative decisions, *droit d'auteur*, work, author.